

مهارت‌های مطالعه و ارتباط آن با وضعیت تحصیلی دانشجویان

محمدتقی بادله شמושکی*، سید عابدین حسینی، عبدالرحمن چرکزی، سید یعقوب جعفری، فوزیه بخشا

چکیده

مقدمه: داشتن مهارت‌های مطالعه از عوامل مؤثر در پیشرفت تحصیلی است. تحقیق حاضر با هدف بررسی رابطه وضعیت تحصیلی با مهارت‌های مطالعه در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان انجام گرفت.

روش‌ها: در یک مطالعه توصیفی مقطعی، ۲۹۲ دانشجو از بین ۵۵۸ دانشجوی مقطع کاردانی رشته‌های بهداشت خانواده، بهداشت مبارزه با بیماری‌ها، بهداشت محیط، اتاق عمل، هوشبری، علوم آزمایشگاهی و رشته‌های مقطع کارشناسی پرستاری، مامایی و دکترای پزشکی عمومی از طریق سرشماری در نیمسال اول سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ وارد مطالعه شدند. جمع‌آوری اطلاعات با پرسشنامه شش قسمتی سنجش مهارت‌های مطالعه کانگاس بود. آزمون آنالیز واریانس یک طرفه به همراه آزمون تعقیبی توکی و ضریب همبستگی پیرسون برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد.

نتایج: میانگین و انحراف معیار نمرات مهارت‌های مطالعه دانشجویان مورد بررسی $2/44 \pm 0/36$ از ۴ بود. بین معدل تحصیلی و میانگین نمرات عادت‌های مطالعه همبستگی مثبت و پایینی مشاهده شد ($r=0/20$, $p=0/001$). میانگین نمرات مهارت‌های مطالعه در دانشجویان با معدل ۱۷ و بالاتر به طور معناداری بالاتر از دیگر دانشجویان بود ($f=7/93$, $p=0/001$).

نتیجه‌گیری: دانشجویان با معدل تحصیلی بالا از مهارت‌های مطالعه بهتری برخوردار بودند. آموزش و مداخله برای افزایش مهارت‌های مطالعه دانشجویان به شکل تدریس کارگاهی و یا واحد درسی در ابتدای ورود به دانشگاه توصیه می‌شود.

واژه‌های کلیدی: پیشرفت تحصیلی، مهارت‌های مطالعه، دانشجویان

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / فروردین ۱۳۹۲؛ ۱۳(۱): ۶۶ تا ۷۱

مقدمه

یادگیری مباحث درسی موضوعی است که توجه بسیاری از محققان تعلیم و تربیت را به خود جلب کرده است. تحقیقات، عوامل متعددی را در پیشرفت تحصیلی دانشجویان دخیل

می‌دانند. برخی به عواملی چون سن، جنس، عوامل ذاتی، فاکتورهای فیزیکی، فرهنگی و محیط مدرسه اشاره کرده‌اند (۳ تا ۱)؛ بعضی بر نقش یکپارچگی خانواده (۴) و باورهای فرهنگی (۵) تأکید دارند؛ بعضی هم میزان آمادگی، انگیزه، تجارب گذشته، محیط یادگیری و روش تدریس معلم را مؤثر می‌دانند (۶). دانشجویانی که در رشته‌های علوم پزشکی پذیرفته می‌شوند با حجم عظیمی از مطالب درسی مواجه می‌شوند و گاه وقت زیادی را هم برای یادگیری این مطالب اختصاص می‌دهند، ولی از پیشرفت تحصیلی خود راضی نیستند. بسیاری از روانشناسان دریافته‌اند که عدم موفقیت تحصیلی بسیاری از دانشجویان نه به این خاطر است که توانایی ذهنی خوبی ندارند؛ بلکه آنها نمی‌دانند چه

* نویسنده مسؤل: محمد تقی بادله (مربی)، گروه دروس عمومی، معاونت آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گلستان، ایران. (Badeleeh@gmail.com)
سید عابدین حسینی (مربی)، گروه داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گلستان، ایران. (abedinhosseini@yahoo.com)
عبدالرحمن چرکزی، دکترای تخصصی آموزش بهداشت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گلستان، ایران. (rcharkazi@yahoo.com)
سید یعقوب جعفری (مربی)، گروه هوشبری، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گلستان، ایران. (s.yjafari@gmail.com)
فوزیه بخشا (مربی)، گروه هوشبری، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان، گلستان، ایران. (Bakhsha-fo@yahoo.com)

تاریخ دریافت مقاله: ۹۱/۵/۴، تاریخ اصلاحیه: ۹۱/۹/۲۸، تاریخ پذیرش: ۹۱/۱۱/۲۱

روش‌ها

در این مطالعه توصیفی مقطعی، ۲۹۲ دانشجوی دانشکده‌های پیراپزشکی و بهداشت، پرستاری و مامایی، و دانشجویان علوم پایه پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گلستان که تا نیم‌سال اول سال تحصیلی ۸۸-۱۳۸۷ دو ترم تحصیلی را گذرانده بودند، به روش سرشماری بررسی شدند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه سنجش مهارت‌های یادگیری کانگاس (Congos Study Skills Inventory) به همراه برخی اطلاعات دموگرافیک بود (۱۲). این پرسشنامه ۵۰ سؤالی شامل شش خرده مقیاس توانائی خواندن متون درسی (۸ سؤال)، یادداشت‌برداری (۵ سؤال)، تقویت حافظه (۹ سؤال)، آمادگی برای امتحان (۱۲ سؤال)، افزایش تمرکز (۱۰ سؤال) و مدیریت زمان (۶ سؤال) می‌باشد. پرسش‌ها با مقیاس ۴ درجه‌ای (همیشه-اغلب اوقات-گاهی اوقات-به ندرت) و به ترتیب با نمرات ۴ تا ۱ نمره گذاری شد. بدین ترتیب دامنه نمرات فرد بین حداقل ۱ و حداکثر ۴ بود. نمره میانگین سؤالات پرسشنامه به میزان ۳ و بالاتر به عنوان مهارت مطالعه خوب، کسب نمره ۲ الی ۳ به عنوان مهارت مطالعه متوسط و کسب نمره کمتر از ۲ به عنوان مهارت مطالعه ضعیف در نظر گرفته شد.

میانگین معدل تحصیلی دو ترم گذشته دانشجویان از طریق خودگزارش دهی دانشجویان به دست آمد. معدل‌های جمع‌آوری شده به سه دسته معدل‌های زیر ۱۴، ۱۴-۱۷ و بالای ۱۷ تقسیم‌بندی شد.

جهت تعیین اعتبار پرسشنامه از روش بنویل (۱۳) استفاده گردید بدین ترتیب که ابتدا به فارسی برگردانده شد و جهت تعیین روایی محتوای و تایید ترجمه، از نظرات سه عضو هیأت‌علمی صاحب‌نظر استفاده شد و پس از اعمال نظرات آنان پرسشنامه نهایی تدوین گردید. سپس ترجمه فارسی توسط دو تن از اساتید زبان انگلیسی به انگلیسی باز ترجمه شد و با نسخه اصلی آن مورد مقایسه قرار گرفت که دارای مفاهیم یکسانی بودند.

برای تعیین پایایی پرسشنامه از روش همسانی درونی

طور مطالعه کنند؛ و یا به عبارت دیگر از مهارت‌های یادگیری و مطالعه اطلاعی چندان ندارند (۵). محققین مهارت‌های مطالعه را روشی برای کد گذاری، ذخیره‌سازی، نگهداری، بازگویی و استفاده از اطلاعات به روشی منطقی، مؤثر و کافی تعریف کرده‌اند (۶ و ۷).

Hung و Haggcock در مطالعه خود به این نتیجه رسیدند که نیمی از دانشجویان بدون آمادگی لازم، مثلاً بدون مهارت‌های کافی مطالعه به دانشگاه وارد می‌شوند و به موفقیت تحصیلی نمی‌رسند (۸). نتایج مطالعه نوحی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی کرمان نشان داد که دانشجویان از عادت‌ها و مهارت‌های مطالعه ضعیفی برخوردار هستند و در مدیریت زمان و برنامه ریزی، یادداشت‌برداری و تمرکز برای مطالعه مشکل دارند (۹).

نتایج مطالعات دیگر نیز نشان داده است که مهارت‌های یادگیری مؤثر منجر به موفقیت تحصیلی می‌شوند و موفقیت تحصیلی به نوبه خود باعث رضایت بیشتر از خود می‌شود (۱۰). Gettinger و Seibert معتقدند که دانشجویان با مهارت‌های مطالعه بهتر، یادگیرندگان فعالی بوده و جهت کسب دانش و مهارت مسؤولیت، ابتکار و پیش‌قدمی بیشتری از خود به نمایش می‌گذارند (۱۱).

اغلب این سؤال مطرح است که علی‌رغم وجود امکانات کافی آموزشی برای دانشجویان چرا موفقیت تحصیلی آنان رضایت‌بخش نمی‌باشد. با توجه به افزایش افت تحصیلی دانشجویان در دانشگاه‌های کشور و بررسی عوامل مؤثر بر این افت تحصیلی، نتایج مطالعات نشان داده که یکی از این عوامل مؤثر، آگاهی پایین دانشجویان از مهارت‌های مطالعه است (۸ و ۹)، از این رو بر آن شدیم تا میزان آشنایی دانشجویان نسبت به مهارت‌های مطالعه را سنجیده و ارتباط آن را با موفقیت تحصیلی مورد بررسی قرار دهیم. این مقاله، گزارش بخشی از یک مطالعه کلی با عنوان "مهارت‌های مطالعه در دانشجویان علوم پزشکی گلستان" است که با هدف بررسی مهارت‌های مطالعه و ارتباط آن با وضعیت تحصیلی دانشجویان انجام شده است.

(۳/۳۷٪) مذکر، ۱۸۳ نفر (۷/۶۲٪) مونث بودند. تعداد ۲۷۳ نفر (۵/۹۳٪) مجرد و ۱۸ نفر (۲/۶٪) متأهل، ۷۶ نفر (۲۶٪) در مقطع کاردانی، ۱۳۴ نفر (۹/۴۵٪) کارشناسی و ۸۲ نفر (۱/۲۸٪) در مقطع دکترای پزشکی مشغول تحصیل بودند. ۸۲ نفر (۱/۲۸٪) در رشته پزشکی، ۹۴ نفر (۱/۳۲٪) پرستاری، ۴۰ نفر (۷/۱۳٪) مامایی، ۲۵ نفر (۸/۸٪) هوشبری، ۲۰ نفر (۸/۶٪) علوم آزمایشگاهی، ۱۸ نفر (۲/۶٪) بهداشت خانواده و ۱۳ نفر (۵/۴٪) مبارزه با بیماری‌ها بودند. میانگین و انحراف معیار معدل دانشجویان مورد بررسی ۱۵/۳۹±۱/۹۸ بود.

میانگین نمرات مهارت‌های مطالعه دانشجویان مورد بررسی معادل ۲/۴۴±۰/۳۶ از ۴ بود. بیشترین میانگین نمره خرده مقیاس‌ها، به ترتیب مربوط بود به: توانایی خواندن متون درسی (۳/۱۹±۰/۳۱)، تمرکز (۲/۶۷±۰/۴۹)، تقویت حافظه (۲/۴۵±۰/۵۱)، یادداشت‌برداری (۲/۲۸±۰/۶۳)، آمادگی برای امتحان (۲/۱۴±۰/۴۷) و مدیریت زمان (۱/۹۳±۰/۶۳). نتیجه آزمون همبستگی پیرسون نشان داد که بین میانگین نمرات مهارت‌های مطالعه و معدل دو ترم گذشته دانشجویان همبستگی مثبت اندک اما معناداری وجود داشت ($p=0/001$). همچنین نتایج آزمون آنالیز واریانس با آزمون تعقیبی توکی نشان داد که میانگین نمرات مهارت‌های مطالعه دانشجویان با معدل تحصیلی بالاتر از ۱۷ به طور معناداری بیشتر از معدل دیگر دانشجویان است (جدول ۱).

استفاده شد؛ بدین نحو که در فاز پایلوت در اختیار ۲۰ دانشجو که دارای شرایط مشابه با نمونه‌های پژوهش بودند قرار گرفت و با محاسبه‌ی ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ مورد تایید قرار گرفت.

پس از تصویب طرح پژوهشی و اخذ مجوز از مسئولین دانشگاه اقدام به تکمیل پرسشنامه به روش جمع ایفا گردید. بدین صورت که در ابتدای یک کلاس درسی درباره اهداف پژوهش به آنان توضیح داده می‌شد و پس از گرفتن رضایت شفاهی و ارائه اطمینان از محرمانه ماندن اطلاعات و بی‌نام بودن پرسشنامه، از آنها درخواست می‌شد پرسشنامه را تکمیل نمایند. همچنین به آنها توضیح داده شد که تکمیل پرسشنامه اختیاری است.

داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS-15 و آزمون‌های آماری توصیفی (میانگین و فراوانی) و آنالیز واریانس یک طرفه به همراه آزمون تعقیبی توکی (جهت مقایسه تفاوت میانگین نمرات مهارت مطالعه و معدل دو ترم گذشته، و ضریب همبستگی پیرسون (جهت بررسی ارتباط بین معدل و مهارت مطالعه دانشجویان) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سطح معناداری ۵ درصد در نظر گرفته شد.

نتایج

در انتها ۲۹۲ پرسشنامه تکمیل و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت (نرخ بازگشت صد در صد بود). از این تعداد ۱۰۹ نفر

جدول ۱: مقایسه میانگین و انحراف معیار مهارت‌های مطالعه در دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گلستان به تفکیک معدل دو ترم گذشته

میانگین معدل دو ترم گذشته	تعداد (درصد)	میانگین و انحراف معیار	F	p
زیر ۱۴	۳۱ (۱۰/۷)	۲/۳۵±۰/۳۹	۷/۹۳۶	۰/۰۰۱
۱۴-۱۷	۲۱۶ (۷۴/۲)	۲/۴۲±۰/۳۴		
بالای ۱۷	۴۴ (۱۵/۱)	۲/۶۴±۰/۳۸		

دانشجویان دخیل می‌دانند. یکی از این عوامل داشتن مهارت‌های مطالعه است. این مطالعه با هدف بررسی رابطه مهارت‌های مطالعه و وضعیت تحصیلی دانشجویان انجام گرفت.

بحث

یادگیری مباحث درسی موضوعی است که توجه بسیاری از محققان تعلیم و تربیت را به خود جلب کرده است. تحقیقات، عوامل متعددی را در پیشرفت تحصیلی

تدوین و اجرای آموزش مهارت‌های مطالعه به عنوان یک واحد درسی حداقل در بدو ورود دانشجویان به دانشگاه می‌تواند به موفقیت تحصیلی آنها کمک‌کنند. مطالعات مختلف تأثیر برنامه‌های آموزشی را در این زمینه نشان داده‌اند. نتایج مطالعه عبدخدایی و همکاران نشان داد که آموزش مهارت‌های مطالعه بر افزایش انگیزش دانشجویان تأثیر معناداری دارد (۲۰). نتیجه مطالعه حقانی و خدیوزاده نیز نشان داد که آموزش کارگاهی بر افزایش مهارت‌های مطالعه و یادگیری دانشجویان مؤثر است (۲۱).

از محدودیت‌های این مطالعه احتمال تورش در خود گزارش‌دهی افراد از مهارت‌های مطالعه ایشان بود که با توجه به بدون نام بودن پرسشنامه‌ها، این محدودیت تا اندازه‌ای کنترل گردید. توصیفی بودن مطالعه، عدم بررسی مهارت‌های مطالعه در بین دانشجویان دوره کارآموزی و عدم تطبیق خودگزارش‌دهی معدل با کارنامه تحصیلی آنان از طریق سیستم سما از دیگر محدودیت‌های این مطالعه بودند، که در تعمیم نتایج می‌باید در نظر گرفته شود.

نتیجه‌گیری

نتیجه این مطالعه نشان داد که بین مهارت‌های مطالعه و معدل تحصیلی دانشجویان همبستگی مثبتی وجود دارد. آموزش مهارت‌های مطالعه به دانشجویان با وضعیت تحصیلی پایین‌تر می‌تواند به موفقیت تحصیلی آنها کمک‌کند. توصیه می‌شود آموزش این مهارت‌ها به صورت واحد درسی اختیاری و یا به صورت کارگاه‌های آموزشی ارائه شود تا ضمن شناساندن مهارت‌ها و عوامل مرتبط با آن، در یادگیری بهتر متون درسی دانشجویان مؤثر واقع شود.

نتیجه مطالعه حاضر نشان داد که میانگین نمره مهارت‌های مطالعه در دانشجویان مورد بررسی در سطح متوسط می‌باشد؛ ولی این مورد در دانشجویان با معدل تحصیلی بالاتر از ۱۷ به طور معناداری بیشتر از دانشجویان دیگر گروه‌ها بود. مقدار این متغیر در دانشجویان دارای معدل زیر ۱۴ و دانشجویان دارای معدل ۱۷-۱۴ با هم تفاوت معناداری نداشت، اگرچه دانشجویان گروه دوم میانگین نمرات بیشتری داشتند. از طرفی نتیجه این مطالعه نشان داد که با افزایش معدل تحصیلی مهارت‌های مطالعه دانشجویان بهتر می‌شود. به نظر می‌رسد داشتن مهارت‌های مطالعه باعث شده‌است تا این گروه از دانشجویان وضعیت تحصیلی خوبی داشته باشند. نتایج مطالعه حسن بیگی و همکاران در دانشگاه علوم پزشکی یزد نشان داد که دانشجویان با معدل ۱۵ و بالاتر به طور معناداری مهارت‌های مطالعه بهتری نسبت به دانشجویان با معدل کمتر از ۱۵ داشتند (۱۴). مطالعه Derossis و همکاران نشان داد که دانشجویان دوره دستیاری جراحی امریکا که عادت‌های مطالعه بهتری نسبت به دیگر دانشجویان داشتند، عملکرد بهتری در امتحان بورد داشتند (۱۵). همچنین نتیجه مطالعه دیگری نشان داد که دانشجویان پزشکی که عادت‌های مطالعه خوبی دارند و دارای انگیزه بیرونی برای موفقیت هستند، در طول ۶ سال دوره تحصیلی علی‌رغم داشتن حافظه نه چندان قوی نسبت به دیگر دانشجویان هم گروه خود، میانگین معدل بهتری داشتند (۱۶). در مطالعه عبدخدایی و غفاری نیز بین استفاده از راهبردهای مؤثر مطالعه و معدل دوره دبیرستان دانشجویان ارتباط معناداری مشاهده گردید (۱۷). مطالعه Busato و همکاران و مطالعه Duff نیز نشان داد که بین راهبردهای مطالعه و یادگیری دانشجویان و معدل دوره دبیرستان همبستگی معناداری وجود دارد (۱۸ و ۱۹).

1. Karami R.[Relationship between cognitive styles and learning styles of the students in high school in Tabriz in the academic year][dissertation]. Tabriz : University of Tabriz ; 2003.[Persian]
2. Mahmoudi F.[Study of teachers individual characterize with their educational quality and achievement, high school students in Tabriz] [dissertation].Tabriz: University of Tabriz;2003.[Persian]
3. Seif A. [Psychological development]. Tehran: Agah; 2000.[Persian]
4. Lam SF. How the Family Influences Children's Academic Achievement. [Cited 2012 Jul 07]. Available from: <http://www.eric.ed.19>
5. Pindar JA. Comparative study of the effective of client central and rational emotive group counseling models on the study habits of low achieving students [dissertation]. Maiduguri: University of Maiduguri; 2000.
6. Chen ML. Influence of grade level on perceptual learning style preferences and language learning strategies of Taiwanese English as origin language learners. *Learning and Individual Differences*. 2009; 19(2): 304-308.
7. Chiu MM, Yin Chow BWY, McBride CC. Universals and specifics in learning strategies: Explaining adolescent mathematics, science and reading achievements across 34 countries. *Learning and Individual Differences*. 2007; 17(4): 344-365.
8. Haycock K, Huang S. Are today's high school graduates ready?. *Thinking K-16*. 2001; 5(1): 3-17.
9. Nouhi E, Shakoori A, Nakhei N. Study habits and skills, and academic achievement of students in Kerman University of medical sciences. *Journal of Medicine Education*. 2008; 12(3 ,4): 77-80.
10. Bakare CGM. Some psychological correlates of academic success and failure. *African Journal of Educational research*. 1975; 2(20); 11-22.
11. Gettinger M, Seibert JK. Contributions of study skills to academic success. *School Psychology Review*. 2002; 31(3): 350-365.
12. Dennis H. Congos. Certified Supplemental Instruction Trainer. University of Central Florida, Orlando. [Cited 2009 MAY 10]. Available from: http://www.docstoc.com/docs/3160859/Study_Skills_Inventory
13. Banville D, Desrosiers P, Genet-volet Y. Translating questionnaire and inventories using a cross-cultural translation technique. *J Teach Physic Educat*. 2000; 19(3): 374-7.
14. Hassanbeigi A, Askari J, Nakhjavani M, Shirkhoda S, Barzegar K, Mozayyan MR, et al. The relationship between study skills and academic performance of university students. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2011; 30 : 1416 – 1424.
15. Derossis AM, Da Rosa D, Schwartz A, Hauge LS, Bordage G. Study habits of surgery residents and performance on American Board of Surgery In-Training examinations. *The American Journal of Surgery* 2004; 188(3): 230-236.
16. Arnold L, Feighny KM. Students' general learning approaches and performances in medical school: a longitudinal study. *Acad Med*. 1995; 70(8): 715-22.
17. Abdekhodae MS, Ghafari A. [The Relationship between Students' Usage of Study and Learning Strategies and their Academic Achievement]. *Studies in Education and Psychology*. 2011; 11(2): 211-226. [Persian]
18. Busato VV, Prins FJ, Elshout JJ, Hamaker C. Intellectual ability, learning style, personality, achievement motivation and academic success of psychology students in higher education. *Personality and Individual Differences*. 2000; 29(6): 1057-1068.
19. Duff A, Boyle E, Dunleavy K, Ferguson J. The relationship between personality, approach to learning, and academic performance. *Personality and Individual Differences*. 2004; 36(8): 1907-1920.
20. Abdkhodai MS, Seif A, Karimi Y, Biabangard E. [Making and Normalization of the Academic Motivation Scale in the Male High School Students in Mashhad and the Effect of Instruction of the Study Skills on the Motivation]. *Studies in Education and Psychology*. 2008; 18(1): 5-19. [Persian]
21. Haghani F, Khadivzade T. [The Effect of a Learning and Study Skills Workshop on Talented Students' Learning and Study Strategies in Isfahan University of Medical Sciences]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2009; 9(1): 31-40. [Persian]

The Relationship between Students' Study Skills and Academic Achievement

Mohamad Taghi Badeleeh¹, Seyyed Abedin Hosseini², Abdurrahman Charkazi³, Seyyed Yaghob Jafari⁴, Fooziye Bakhsha⁵

Abstract

Introduction: One of the factors affecting academic achievement is study skills; therefore, we aimed at determining the relationship between study skills and students' academic achievement in Golestan University of Medical Sciences.

Methods: In a descriptive cross-sectional study, 292 students were recruited via census sampling in 2008-2009 academic year. The data were collected by using Congos' Study Skills Inventory including six subscales. To analyze the data, we used ANOVA, Tukey post hoc and Pearson correlation coefficient.

Findings: The mean scores of students' study skills was 2.44 ± 0.36 out of 4. There was a positive correlation between students' Grade Point Average (GPA) and study skills ($r=0.201$; $P=0.001$). Study skills of students with GPA of more than 17 is significantly higher than those of others ($F=7.936$; $p=0.001$).

Conclusion: Students with school records of 'A' have better study skills; therefore, we recommend holding some workshops or classes to improve students' knowledge about study skills.

Keywords: Study Skills , Students, Academic Achievement

Addresses:

¹ (✉) Instructor, Department of General Courses, Deputy of Education, Golestan University of Medical Sciences, Golestan Iran. E-mail: Badeleeh@gmail.com

²Instructor, Medical Surgical Department, Nursing School, Golestan University of Medical Sciences, Golestan Iran. E-mail: abedinhosseini@yahoo.com

³PhD in Public Health Education, Health School, Golestan University of Medical Sciences, Golestan Iran. E-mail: rcharkazi@yahoo.com

⁴Instructor, Anesthesia Department, Paramedical school, Golestan University of Medical Sciences, Golestan Iran. E-mail: s.yjafari@gmail.com

⁵Instructor, Anesthesia Department, Paramedical school, Golestan University of Medical Sciences, Golestan Iran. E-mail: Bakhsha-fo@yahoo.com